

Rapport 2009:22

Arkeologisk utredning etapp 2

Smedstad 1:24, Verkstadsområdet

Linköpings stad och kommun
Östergötlands län

Kjell Svarvar

Smedstad 1:24, Verkstadsområdet

Innehåll

Sammanfattning	2
Inledning	4
Områdesbeskrivning	4
Syfte och metod	4
Resultat	4
Referenser	6
Tekniska uppgifter	7

Ö S T E R G Ö T L A N D S L Ä N S M U S E U M
A V D E L N I N G E N F Ö R A R K E O L O G I

Box 232 • 581 02 Linköping • Tel 013 - 23 03 00 • Fax 013 - 12 90 70
info@ostergotlandslansmuseum.se • www.ostergotlandslansmuseum.se

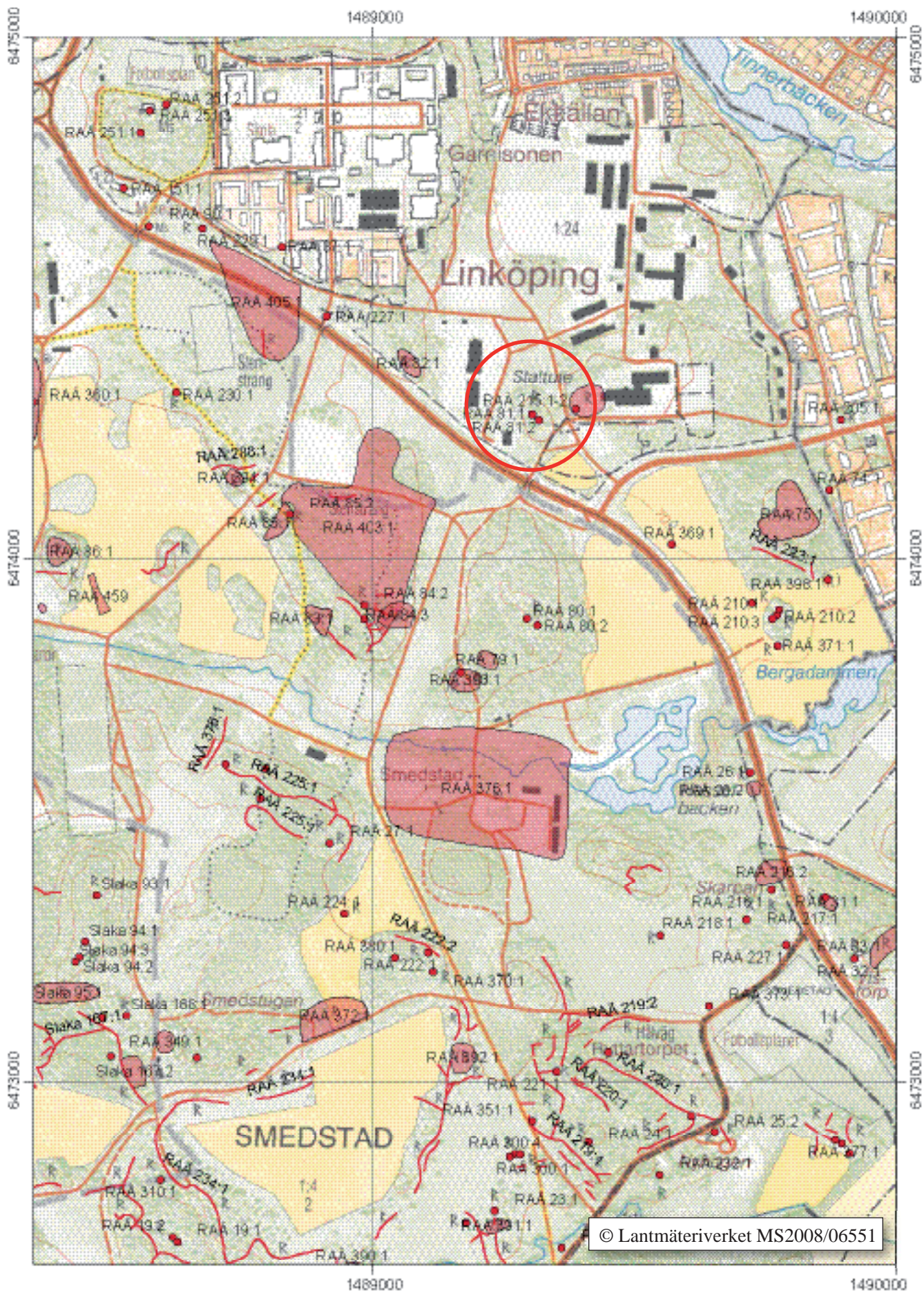
Sammanfattning

Med anledning av planerad väg- och bostadsbebyggelse inom fastigheten Smedstad 1:24 i Linköpings stad och kommun utförde Östergötlands länsmuseum en arkeologisk utredning etapp 2. De planerade exploateringarna berörde ett tidigare utpekat presumtivt boplatsläge beläget intill en gravgrupp och skålgropslokal.

Vid den arkeologiska utredningen grävdes sammanlagt åtta sökschakt. En provisorisk sentida vägsträckning påträffades som sannolikt hör samman med den tidigare militära verksamheten inom området. Eftersom inget av arkeologiskt intresse framkom anser Östergötlands länsmuseum att tänkta exploateringar kan genomföras som planerat.

Kjell Svarvar
antikvarie

Figur 2. Utdrag ur digitala Fastighetskartan med undersökningsområdet markerat. Skala 1:10 000.

Inledning

Östergötlands länsmuseum utförde en arkeologisk utredning etapp 2 med anledning av planerad väg- och bostadsbebyggelse inom fastigheten Smedstad 1:24 i Linköpings stad och kommun, Östergötland. De planerade exploateringarna berörde ett tidigare utpekade presumtivt boplatssläge (objekt I, Lindberg & Svarvar 2005), beläget intill en gravgrupp och skålgropslokal (RAÄ 81 och 215, Linköpings stad).

Den arkeologiska utredningen etapp 2 utfördes den 29 och 30 november 2006 efter beslut från Länsstyrelsen Östergötland. Uppdragsgivare var NCC Construction Sverige AB som även svarade för de arkeologiska kostnaderna. Ansvarig för det arkeologiska arbetet och rapportarbetet var undertecknad.

Områdesbeskrivning

De planerade exploateringarna skulle utföras inom fastigheten Smedstad 1:24, även kallat Verkstadsområdet, inom Garnisonen i Linköpings stad. Området har varit och är föremål för omfattande byggnadsverksamhet vilket inneburit stora förändringar i områdets nyttjande. Eftersom Linköpings garnison nyttjat delar av området som övningsfält sedan 1922 har området dock aldrig blivit föremål för de moderna jordbrukets intensiva brukningsmetoder. Under modern tid har gällande område exploaterats tämligen hårt med relativt få orörda ytor bevarade. Det aktuella området utgörs idag huvudsakligen av bebyggelse insprängd mellan mindre skogs- och grönområden.

Aktuell utredning föranleddes av en arkeologisk utredning etapp 1 (Lindberg & Svarvar 2005) under vilken aktuellt utredningsobjekt pekades ut genom närheten till sedan tidigare kända fornlämningar. Objektet är beläget norr och nordväst om en gravgrupp och skålgropslokal (RAÄ 81 och 215, Linköpings stad) och ytan berörs nu av de aktuella exploateringarna i form av väg- och husbyggnationer. I närområdet återfinns även ett gravfält (RAÄ 82, Linköpings stad) och en torplämning (RAÄ 215, Linköpings stad). Den kända fornlämningsbilden pekar på att området huvudsakligen nyttjats under perioden bronsålder – äldre järnålder men även dateringar från stenålder finns från närområdet. I området österut återfinns flera skålgropslokaler inom bostadsbebyggelse (exempelvis RAÄ 203, 204 och 205, Linköpings stad), vilka är belägna i stadsdelen Berga.

En arkeologisk utredning etapp 2 har tidigare genomförts direkt söder om Söderleden, ett hundratal meter söder om nu aktuellt utredningsområde. Två objekt, d v s topografiskt lämpliga boplatsslägen, kom i detta område att undersökas genom sökschaktsgrävning. Inom objekt 24, beläget direkt söder om nuvarande utredningsområde, framkom inget av arkeologiskt intresse. Strax sydöst härom, inom objekt 25, framkom två härdar och ett stolphål i sökschakten. Detta område kom inte att undersökas vidare i väntan på exploatering varför fornlämningens utbredning är okänd (Ternström 2003).

Syfte och metod

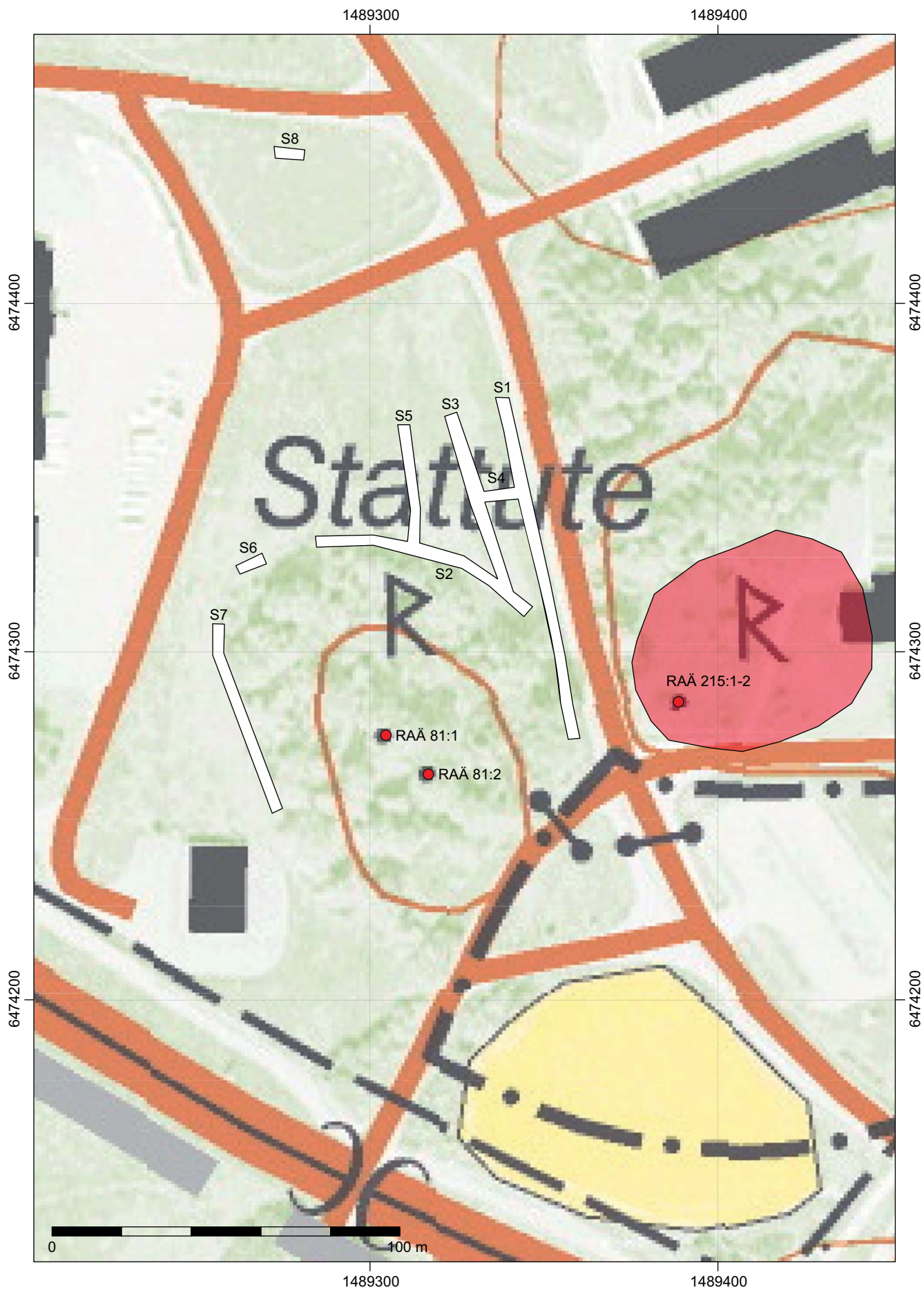
Syftet med den arkeologiska utredningen var att fastställa huruvida fast fornlämning skulle komma att beröras av de planerade nybyggnationerna inom objekt 1. Utredningens resultat skulle ligga till grund för länsstyrelsens fortsatta bedömningar i ärendet.

Den arkeologiska utredningen utfördes i form av sökschaktsgrävning med maskin inom ytan för objekt 1. Sökschakt och eventuella anläggningar som påträffades skulle dokumenteras genom beskrivning och inmätning med GPS.

Resultat

Vid den arkeologiska utredningen grävdes sammanlagt åtta sökschakt med maskin inom det tidigare utpekade området (objekt I) i vilket de tilltänkta exploateringarna nu planerades. Sökschakten var mellan 8 och 100 m långa, 2,5-3,5 m breda och grävdes ned till orörd mark på ett djup av 0,3-0,4 m. I samtliga schakt utgjordes den naturliga undergrunden av gul/beige lera.

Inom delar av schakt 1, 3 och 4 påträffades en provisorisk sentida vägsträckning som endast bestod av påfört krossgrus. Vägsträckningen är med största sannolikhet spår efter den militära verksamheten på platsen och kunde utefter kortare sträckor skönjas i form av en uppbyggd vägbank längre söderut, utanför aktuellt utredningsområde. Eftersom inget av arkeologiskt intresse framkom anser Östergötlands länsmuseum att tänkta exploateringar kan genomföras som planerat.

Figur 3. Utdrag ur digitala Fastighetskartan där sökschakten (S1-S8) och omgivande fornlämningar i form av gravgrupp (RAÄ 81) och skålgropslokal (RAÄ 215:1) samt torplämning (RAÄ 215:2) markerats. Skala 1:1 500.

Referenser

Lindberg R & Svarvar K. 2005. *Verkstadsområdet, Garnisonen. Linköpings stad och kommun, Östergötland. Arkeologisk utredning, etapp 1. Rapport 2005:65.* Östergötlands länsmuseum, Kulturmiljöavdelningen.

Fornminnesregistret för Linköpings stad.

Ternström C. 2003. Smedstad 1:2. *Linköpings garnisons f d övningsområde. Linköpings stad och Slaka socken, Linköpings kommun, Östergötland. Arkeologisk utredning, etapp 2. Rapport 2003:7.* Östergötlands länsmuseum, Kulturmiljöavdelningen.

Tekniska uppgifter

Lokal	Smedstad 1:24
Stad/Socken	Linköpings stad
Kommun	Linköpings kommun
Län och landskap	Östergötland
Fornlämningsnr	-
Ekonomiska kartans blad	8F 4h Slaka
Koordinater	X6474250-6474445, Y1489255-1489360
Koordinatsystem	RT 90 2,5 gon V
Typ av undersökning	Arkeologisk utredning etapp 2
Länsstyrelsens dnr	431-4082-06
Länsstyrelsens handläggare	Carin Claréus
Länsstyrelsens beslut	2006-09-21
Länsmuseets dnr	383/06
Länsmuseets konto	530539
Uppdragsgivare	NCC Construction Sverige AB
Kostnadsansvarig	NCC Construction Sverige AB
Projektansvarig	Kjell Svarvar
Fältarbetstid	2006-11-29--30
Totalt utreddes	ca 330 löpmeter
Fynd	Nej
Foto	Nej
Analyser	Nej
Grafik	Lasse Norr/Kjell Svarvar
Renritning	-
Grafisk form	Lasse Norr
Dokumentationsmaterialet förvaras på Östergötlands länsmuseum.	
Ur allmänt kartmaterial	© Lantmäteriverket MS2008/06551
ISSN 1403-9273	Rapport 2009:22 © Östergötlands länsmuseum

Med anledning av planerad väg- och bostadsbebyggelse inom fastigheten Smedstad 1:24 inom Linköpings stad och kommun utförde Östergötlands länsmuseum en arkeologisk utredning etapp 2. De planerade exploateringarna berörde ett tidigare utpekat presumtivt boplatssläge beläget intill en gravgrupp och skålgropslokal. Endast en provisorisk sentida vägsträckning påträffades varför tänkta exploateringar kan genomföras som planerat.